
Mer om antikolinergika

KOMMENTAR

PÅL GJERDEN

paagjerd@online.no

Pål Gjerden er overlege.

LARS SLØRDAL

Ingen av forfatterne har oppgitt noen interessekonflikter.

Børge Lillebo har skrevet en kommentar [\(1\)](#) hvor han ser ut til å ville komplettere informasjonen i en oversiktsartikkel om antikolinerge legemidler [\(2\)](#). Korreksten treffer ikke helt.

Orfenadrin er et «dirty drug» som virker på flere reseptorsystemer og har vært brukt på flere ulike indikasjoner. På 1990-tallet var orfenadrin det mest brukte medikamentet for behandling av nevroleptikainduserte ekstrapyramidale bivirkninger. Det var nesten ikke i bruk ved Parkinsons sykdom. Et kombinasjonspreparat med paracetamol ble inntil 1996 markedsført som et analgetikum. I deler av verden selges fortsatt orfenadrin primært som et muskelrelaksantium og analgetikum.

Orfenadrin er et toksisk medikament som kan forårsake dødsfall ved relativt moderate overdoser, helt ulikt biperiden [\(3\)](#). I 1998 rapporterte vi 21 dødsfall knyttet til inntak av orfenadrin i et obduksjonsmateriale [\(4\)](#). Etter at disse to artiklene ble publisert i Tidsskriftet gikk salget av orfenadrin betydelig ned og produsenten trakk medikamentet fra det skandinaviske markedet i 2005. Vi liker å tro at vi bidro til dette [\(5\)](#).

Benztropin har hatt et svært begrenset salg i Norge og ble avregistrert allerede i 2003. Det har lite for seg å advare mot legemidler som ikke har vært markedsført på snart 20 år.

LITTERATUR

1. Lillebo B. Flere legemidler med antikolinerg virkning. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141. doi: 10.4045/tidsskr.21.0627. [PubMed][CrossRef]
2. Reiter L, Stenberg-Nilsen H, Økland HG. Bruk av legemidler med antikolinerg virkning hos eldre. Tidsskr Nor Legeforen 2021; 141. doi: 10.4045/tidsskr.20.0775.

[PubMed][CrossRef]

3. Gjerden P, Slørdal L. Antikolinerge antiparkinsonmedikamenters kliniske farmakologi. En oversikt med vekt på akutt toksisitet. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 53–5. [PubMed]
4. Gjerden P, Engelstad KS, Pettersen G et al. Dødsfall forårsaket av antikolinerge antiparkinsonmedikamenter. Analysefunn i et nasjonalt 11-årsmateriale. Tidsskr Nor Lægeforen 1998; 118: 42–4. [PubMed]
5. Gjerden P, Bramness JG, Slørdal L. Effect of warnings in a medical journal on the use of orphenadrine. J Eval Clin Pract 2008; 14: 615–7. [PubMed][CrossRef]

Publisert: 8. november 2021. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.21.0738

Opphavsrett: © Tidsskriftet 2026 Lastet ned fra tidsskriftet.no 14. juli 2026.